

آرمان شهر یک نهاد مستقل و غیر انتفاعی شهروندی است که به هیچ دسته اقتصادی، سیاسی، مذهبی، قومی، و هیچ دولتی وابستگی ندارد. آرمان این نهاد، ایجاد بسترهای مناسب برای تامین خواست‌های اجتماعی برای دموکراسی، حقوق بشر، عدالت و قانون‌مداری و نیز پرداختن به ابتکارات فرهنگی و نشر کتاب در خدمت به شکل‌گیری آگاهی جمعی شهروندان است. بنیاد آرمان شهر در راستای تبادل اندیشه و گفتگو در قلب آسیا با هدف ایجاد همبستگی، پیشرفت و صلح، می‌کوشد. بنیاد آرمان شهر عضو فدراسیون بین‌المللی جامعه‌های حقوق بشر (FI DH) است.

[وبسایت آرمان شهر تماس با ما: contact@penasia.org](mailto:contact@penasia.org)

هفت روزنامه حقوق بشر در خدمت اطلاع رسانی مسوولانه گام بر می‌دارد اما محتوای خبرهای وارده لزوماً تعیین‌کننده خط مشی آرمان شهر نیست.

نمایش فیلم تاجیکی معلم با بازی مهناز افشار / منبع عکس

سیاست

۲۵ سال «رستاخیز» طاهر عبدالجبار

۱۴ سپتامبر، رادیو آزادی گفت و گوی اختصاصی با احمدشاه کامل زاده در مورد حرکت «رستاخیز» طاهر عبدالجبار که ۲۵ سال پیش تشکیل شده هدف آن استقلال تاجیکستان و جایگاه بارز زبان تاجیکی بوده است. این سازمان که به طور رسمی ۱۴ سپتامبر سال ۱۹۸۹ تاسیس شده است در آغاز سال‌های ۹۰ عده زیادی از روشنفکران وقت را متحد کرده و یکی از حرکت‌های سیاسی مطرح در صحنه سیاسی تاجیکستان محسوب می‌شد. اما پس از آغاز جنگ تحمیلی تاجیکستان در سال ۱۹۹۲ از بین رفت. این مصاحبه به زمینه‌های تاسیس این سازمان و سابقه آن در صحنه سیاسی تاجیکستان اختصاص داده شده است.

جامعه

تاجیکستان مقام اول سلامت را در آسیای مرکزی کسب کرد

۲۱ سپتامبر، ایرنا به گزارش ایرنا، این تحقیق را یک شرکت رسانه جمعی چندملیتی موسوم به 'بلومبرگ' که مقر آن در نیویورک قرار دارد، در بین ۱۴۵ کشور انجام داده است. میزان طول عمر، مرگ و میر، سطح فوت مادران، میزان بیماری‌های مسری مثل ایدز، سطح واکسیناسیون، استفاده از تنباکو و مشروبات الکلی، میزان چاقی، فشارخون، توجه به محیط زیست و ورزش از جمله معیارهای اندازه‌گیری در این تحقیق اعلام شده است. براساس نتایج این تحقیق که امروز یکشنبه در رسانه‌های تاجیکستان منتشر

شد، تاجیکستان در میان کشورهای آسیای مرکزی در رتبه اول و در رده بندی جهانی در مقام ۸۴ قرار گرفت. در این رده بندی؛ کشورهای ازبکستان، قرقیزستان، ترکمنستان و قزاقستان به ترتیب در رده های بعدی و در رتبه بندی جهانی در مکان های ۸۹، ۱۰۱، ۱۰۴ و ۱۱۱ قرار دارند.

۲۰۲ هزار شهروند تاجیکستان از روسیه

۱۲ سپتامبر، فرج اداره خدمات مهاجرت تاجیکستان از دسترسی یک لیست مهاجران کاری تاجیک در روسیه خبر داد که طبق آن ۲۰۲ هزار شهروند تاجیک از این کشور رد مرز شده اند. به گزارش این خدمات لیست جدید شهروندان تاجیکستان که ورود آن ها به روسیه ممنوع شده است از طرف مقامات روس به خدمات مهاجرت معرفی شد. لیست جدید شامل ۲۰۲ هزار نفر از شهروندان تاجیک می باشد.

۲۰۰ شهروند تاجیکستان به تروریست های سوریه و عراق پیوسته اند

۲۰ سپتامبر، موج نیوز رئیس جمهور تاجیکستان از پیوستن ده ها شهروند کشورش به گروه های تروریستی سوریه و عراق خبر داد. به گزارش خبرنگار بین الملل خبرگزاری موج، امامعلی رحمان، رئیس جمهوری تاجیکستان، اعلام کرد که حدود دویست تاجیک به گروه های تروریستی در سوریه و عراق پیوسته اند. بر اساس این گزارش، رئیس جمهور تاجیکستان افزود که تاکنون سی تن از اتباع کشورش که به تروریست ها پیوسته اند در درگیری ها کشته شده اند و برخی از آنها نیز هنگام بازگشت به تاجیکستان بازداشت شده اند. رئیس جمهوری تاجیکستان گفت افراط گرایی مذهبی ثابت کشور را تهدید می کند و رویارویی با تندروها، به ویژه در میان نسل جوان، مهمترین اولویت حزب حاکم است.

گزارش تازه یونسف: آمار بالای کودک آزاری در تاجیکستان

۶ سپتامبر، بی بی سی از هر ده دختر در جهان یکی آن مورد خشونت جنسی قرار گرفته و شش کودک از میان هر ده کودک از ۲ تا ۱۴ ساله در جهان مرتب با ضرب و شتم رو به رو هستند. بنا بر این گزارش ۶۹ درصد کودکان از ۲ تا ۴ ساله، ۸۱٪ کودکان از ۵ تا ۹ ساله و ۷۹٪ کودکان از ۱۰ تا ۱۴ ساله در تاجیکستان مورد انواع گوناگون خشونت واقع می شوند. پارلمان تاجیکستان در سال ۲۰۱۲ قانون «جلوگیری از خشونت در خانواده» را به تصویب رساند. اما تا حال آماری در مورد اثر اجرای این قانون در سطح خشونت خانوادگی وجود ندارد. گزارش کامل

همایش «جلوگیری خشونت نسبت به کودکان»

۱۵ سپتامبر، تاج نیوز ۱۶ سپتامبر در شهر دوشنبه همایش بین المللی «جلوگیری خشونت نسبت به کودکان» برگزار خواهد شد. این همایش در چارچوب پروژه اتحادیه اروپا «محو تدریجی خشونت در مؤسسه های بسته تاجیکستان» دایر خواهد شد. در این همایش کارشناسان نروژ، انگلیس، قزاقستان و قرقیزستان مشاهده های خود را در مورد وضع این مؤسسه ها ابراز داشته و همچنین درباره بهبود و تکمیل نظام تنبیه های انتظامی نسبت به کودکان توصیه هایی پیشنهاد می کنند.

اقتصاد

کاهش صادرات پنبه از تاجیکستان

۱۸ سپتامبر، آسیا پلوس طی سال های اخیر حجم صادرات پنبه از تاجیکستان که محصولات اصلی صادراتی کشور محسوب می شود به میزان قابل توجهی کاهش یافته است. طبق آمار آژانس آمار تاجیکستان در ماه های ژانویه اوت سال جاری از تاجیکستان به کشورهای مشترک المنافع و ۷ کشور دیگر به میزان ۶۵ میلیون دلار آمریکایی ۳۷,۶ هزار تن پنبه صادر شده است که نسبت به همین دوره سال گذشته ۴۵٪ کمتر است. سال گذشته کشاورزان تاجیک بیش از ۳۹۵ هزار تن حاصل پنبه جمع آوری کرده اند در موسم امسال قصد دارند بیش از ۴۰۰ هزار تن حاصل این زراعت را به دست آورند.

سه هزار شهروند تاجیکستان مشغول به کار خواهند شد

۱۵ سپتامبر، خاور مراسم آغاز ساختمان قطعه تاجیکستانی لوله گاز «آسیای مرکزی – چین» که به مدت سه سال ادامه خواهد یافت سه هزار نفر از شهروندان تاجیک را مشغول به کار خواهد کرد. قطعه تاجیکستانی لوله گاز از ترکمنستان به چین که توسط قلمرو ازبکستان، تاجیکستان و قرقیزستان عبور می کند بیش از ۴۰۰ کیلومتر را تشکیل داده است. ارزش این پروژه در حدود ۳ میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار است.

تاجیکستان آغاز مسیر صادرات ایران به آسیای میانه است

۲۰ سپتامبر، ایسنا دبیرکل انجمن صادرکنندگان صنعتی، معدنی و خدمات فنی مهندسی ایران اظهار کرد: تاجیکستان با توجه به عضویت در CIS و همکاری خوب اقتصادی با کشورهای همسایه خود می تواند دروازه صادرات مجدد ایران باشد. به گزارش ایسنا منطقه خراسان، رحمان پورقربان پیرامون برنامه ریزی بخش خصوصی کشور در برگزاری نمایشگاه ایران در تاجیکستان اظهار کرد: تاجیکستان فرصت های همکاری بی شماری با کشورهای همجوار خود دارد و برگزاری این قبیل نمایشگاه ها می تواند به گسترش صادرات ایران به سایر کشورهایی که در بازار تاجیکستان حضور دارند کمک کند.

بحث کاسا ۱۰۰۰ در ملاقات معاون نخست وزیر و سفیر آمریکا

۱۸ سپتامبر، آزادگان دولتعلی سعید معاون اول نخست وزیر تاجیکستان ضمن ملاقات با سفیر آمریکا در تاجیکستان، پروژه کاسا ۱۰۰۰ را مورد بررسی و تبادل نظر قرار داد. در این دیدار که روز ۱۸ سپتامبر برگزار شد طرفین به تقویت همکاری‌ها جهت اجرای طرح خط برق کاسا ۱۰۰۰ تأکید کردند. برای اجرای این پروژه آژانس رشد بین الملل آمریکا ۷,۵ میلیون دلار، بانک جهانی ۴۵ میلیون دلار و بانک اسلامی رشد ۷۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری می‌کنند.

سازمان همکاری شانگهای: سابقه و چشم انداز

۱۰ سپتامبر، بی بی سی اجلاس سازمان همکاری شانگهای روز پنجشنبه در شهر دوشنبه پایتخت تاجیکستان برگزار خواهد شد. این سازمان برای گسترش همکاری‌های امنیتی بین چین، روسیه و کشورهای آسیای میانه تاسیس شد ولی با تشدید تحریم‌های روسیه چشم انداز همکاری‌های اقتصادی بین اعضای آن بیشتر شده است. ایران به عنوان ناظر در این سازمان حضور دارد، حسن روحانی رئیس جمهور این کشور برای شرکت در نشست به شهر دوشنبه رفته است. خبرنگار بی بی سی در گزارش خود نگاهی به اهمیت و پیشینه این سازمان انداخته است.

سازمان ملل متحد به تحکیم همکاری با سازمان شانگهای آماده است

۱۲ سپتامبر، خاور در شهر دوشنبه نشست سازمان همکاری شانگهای برگزار شد که در آن جفری فولتمان معاون دبیر کل سازمان ملل متحد در امور مسائل سیاسی شرکت کرد. ایشان اظهار داشت که سازمان ملل متحد آماده است که همکاری را با سازمان همکاری شانگهای به منظور تأمین ثبات منطقه تحکیم بخشد و مبارزه برای امنیت و شکوفایی افغانستان وسعت داده شود. نماینده سازمان ملل سران منطقه را دعوت نمود که حجم تجارت با افغانستان را وسعت بخشیده برای رشد زیرساخت‌های این کشور بیشتر سرمایه‌گذاری شود.

چین و تاجیکستان یکدیگر را "شریکان استراتژیک" اعلام کردند

۱۳ سپتامبر، بی بی سی چین و تاجیکستان با صدور بیانیه‌ای مشترک یکدیگر را "شریکان استراتژیک" اعلام کرده و برنامه‌های پنج‌ساله در راستای اجرای اهداف این شراکت به تصویب رساندند. این برنامه از جمله ۱۶ سند است که ۱۳ سپتامبر در جریان دیدار دولتی شی جینپینگ، رهبر چین، از تاجیکستان امضا شد. سفر دولتی آقای جینپینگ یک روز پس از انجام اجلاس رهبران سازمان همکاری شانگهای، از سازمان‌های منطقه‌ای تحت نفوذ چین و روسیه، با شکوه ویژه برگزار شد.

علم و فرهنگ

انتقاد دادخدا سیم الدین اف از زبان شناسان تاجیکستان

۱۹ سپتامبر، آزادگان دادخدا سیم الدین اف رئیس سابق کمیته زبان و اصطلاحات تاجیکستان از بررسی نشدن برخی اصطلاحات توسط زبان شناسان اظهار نگرانی نموده و گفته است که هیچ زبانشناسی را نمی‌شناسد که یک اصطلاح را به طور کامل مورد تحقیق قرار داده و شکل درست آنرا ارائه داده باشد. به گفته او وظیفه زبانشناسان به جز تعلیم زبان تحقیق آن هم هست. گوهر شراف زاده رئیس کمیته زبان و اصطلاحات نیز ضمن سخنرانی خود گفته است "در صد سال اخیر عناصر و قالب‌های واژه سازی بیگانه به زبان راه یافته و زبان را مخلوط کرده است."

نخستین نمایش فیلم "معلم"

۱۵ سپتامبر، تاج نیوز فیلم "معلم" کارگردان سرشناس تاجیک ناصر سعیداف که از زندگی آموزگاران در سال‌های سخت ۹۰ قرن ۲۰ در تاجیکستان حکایت می‌کند در کاخ جامی به نمایش گذاشته می‌شود. در فیلم مذکور هنرپیشه ایرانی خاتم مهناز افشار و هنر پیشه تاجیک مرت عارف اف که در طول بیش از ۲۰ سال ترک صحنه کرده بود نقش‌های اصلی را آفریده اند. فیلم توسط "تاجیک فیلم" فیلم برداری شده است.

نخستین اکران فیلم تصویری سه بعدی به زبان تاجیکی

۲۰ سپتامبر، آسیا پلوس درخانه سینما (سینمای «زیب النساء») نخستین نمایش فیلم تصویری سه بعدی به زبان تاجیکی "افسانه‌های آیرا" برگزار می‌شود. مراسم نخستین نمایش فیلم را اتحادیه "جوانان قرن بیست یک" با مشارکت شرکت «انگار» برگزار می‌کنند. برای تهیه نخستین فیلم تصویری سه بعدی در تاجیکستان در یک سال و نیم فقط سه نفر زحمت کشیده‌اند و این هم در حالی است که در کشورهای خارجی روی آن حد اقل ۵۰ نفر مشغول کار بوده مدت انجام تهیه آن ۳ و ۵ سال است.

افتتاح آثارخانه آقاخان ۴ و مرکز اسماعیلیه

۱۳ سپتامبر، رادیو آزادی مسئولان آثارخانه آقاخان ۴ می‌گویند این مکان جایی برای نگهداری و معرفی فرهنگ اسلامی خواهد بود. آقاخان ۴ گفته است این مؤسسه فرهنگی نه تنها برای اسماعیلیان بلکه به همه پیروان دین مبین اسلام مربوط است. آثارخانه آقاخان ۴ که از آن به عنوان «موزه اسلامی» نام می‌برند روز ۱۲ سپتامبر افتتاح شده و در این مراسم نخست وزیر کانادا شرکت داشته است. بنیاد آقاخان در آسیای مرکزی از جمله در تاجیکستان طرح‌های زیاد اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی را به اجرا گذاشته است.

[«شطرنج با ماشین قیامت» برای تاجیکی‌ها ترجمه شد](#)

۲۰ سپتامبر، فرهنگ امروز به گزارش «فرهنگ امروز» به نقل از فارس؛ یکی از رمان‌های مطرح دفاع مقدس با عنوان «شطرنج با ماشین قیامت» تالیف حبیب احمدزاده، توسط دل‌افروز قربانی به نثر تاجیکی و خط سیریلیک برگردانده و به همت رایزنی فرهنگی ایران در دوشنبه چاپ شد.

آرمان شهر

[صفحه‌ی تاجیکستان در سایت آرمان شهر](#)

تارنمای آرمان شهر مطالب مربوط به جغرافیای تاجیکستان را در این صفحه گرد هم می‌آورد. برای بارور کردن آن ما را یاری دهید.

[کتابخانه آنلاین حقوق بشر آرمان شهر / زنان](#)

آرمان شهر صفحه‌ای از کتابخانه آنلاین حقوق بشر خود را به زنان اختصاص داده است. هدف از راه‌اندازی «کتابخانه آنلاین حقوق بشر» ایجاد جامع‌ترین پایگاه اطلاعاتی در این زمینه است.

دیگر بولتن‌های آرمان شهر

[هفت روز نامه حقوق بشر بین المللی](#)

[هفت روز نامه حقوق بشر زنان](#)

[هفت روز نامه حقوق بشر ایران](#)

[هفت روزنامه حقوق بشر افغانستان](#)

منابع این شماره :

Asi a-Pl us, BBC (Persi an, Taj i k, Engli sh), Faraj .tj , Fars-news, Irna.i r, Isna.i r, Khovar.tj , Mbj - News, Ozodagon, Radi o Ozodi , Toj news.tj

